

**СТОЯН АТАНАСОВ, ПАИСИЙ
ХРИСТОВ
БЕЛЕЖКА КЪМ
НАСТОЯЩОТО ИЗДАНИЕ**

chitanka.info

Запазени са 15 ръкописа на *Персевал, или разказ за Граала*. Най-ранните са от началото на XIII в., най-късните — от началото на XIV в. С други думи, Кретиен дьо Троя, починал в края на XII в., не е авторизирал нито един от тях. Всеки ръкопис има своите особености, свързани с диалекта на преписвана, с неговите предпочитания, с неизбежните пропуски или небрежности. Медиевистите считат за най-пълнен ръкопис № 794 (първата половина на XIII в.) от френския фонд на Националната библиотека на Франция. По него е направен и българският превод. С оглед на настоящото двуезично издание обаче ние предпочетохме друг старофренски ръкопис — № 12 576 (втората половина на XIII в.) от френския фонд на Националната библиотека на Франция. Именно той фигурира на лявата страница. Неговият стил се доближава до тогавашното „койне“ — литературния език в Северна Франция (за разлика от ръкопис № 794, където преобладава шампанският диалект), а и по-малко се различава от правописа на съвременния френски език. Ръкопис № 12 576 се отклонява от ръкопис № 794 главно по отношение на транскрипцията на някои имена, както и на известен брой количествени прилагателни. В тези случаи сме си позволявали да подменим елементи от ръкопис № 12 576 с техните съответствия от ръкопис № 794, тъй че старофренският текст да съответства на българския превод. На места в ръкопис № 12 576 има изпуснати или добавени стихове. В първия случай сме ги запълвали със съответните пасажии от ръкопис № 794, във втория случай сме ги отстранявали с оглед на съответствието в номерацията на френския текст и българския превод.

Персевал, или разказ за Граала е ярък представител на утвърждаващата се по онова време френска силабическа версификация. Той е написан в характерните за епохата и за този жанр октосилабични стихове с дължина 8 срички при мъжка рима и 9 срички при женска рима. Предложената преводна версия е съобразена както с метрическите характеристики на оригинала, така и с традициите на преводното дело у нас. Най-подходящата форма, която е в синхрон с оригиналната, е четиристъпният ямб — и тук с дължина 8 срички при мъжка рима и 9 срички при женска рима. В редки случаи в превода се използва десетсричен стих с дактилна рима. Важна структурна особеност на оригинала е използването на преноси (анжамбмани), които позволяват конфликтът метрика/синтаксис да

получи преимуществено за синтаксиса решение, т.е. да се даде известен превес на синтаксиса поради естеството на фабулата, защото става въпрос за разказ. Практиката е установила, че броят на анжамбманите в превода има лек превес над техния брой в оригинала. Преводачът се вижда принуден да направи подобно отклонение, но в нашия случай то се вписва много добре във фабулната тъкан на творбата и допринася за постигане на по-плавен повествователен изказ.

Стоян Атанасов
Паисий Христов

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.